

Tussen droom en daad

door Fokko Oldenhuis

‘Tussen droom en daad staan wetten in den weg en praktische bezwaren’, aldus Willem Elsschot. Bij de junk uit Enschedé zat er geen seconde meer tussen droom en daad; ‘wetten’ keren het onheil dan niet meer.

Een medewerker van Security trof in de ochtend (6.00 uur) van 5 augustus 2010 een onbekende man aan bij een kantoorpand dat zij moest openen. Hij zat gehurkt in de portiek. Zij zag meteen dat het een druggebruiker was en vroeg hem te vertrekken. De man vloekte en zei: ‘Kan ik hier ook al niet meer zitten.’ Hij liep in haar richting en verliet – vlak langs haar heenlopend – de portiek. Meteen versnelde hij zijn pas. Toen zij zich omdraaide zag zij – ze droeg een dienstblouse met korte mouwen – een druppel bloed aan haar bovenarm. Zij hield meteen haar arm onder de koude kraan en ontdekte dat ze geprikt was door de man. Zij belde een collega en daarna 112. Uiteindelijk – eind februari 2011! – bleek dat zij niet besmet was met het HIV-virus. Zij zat wel vanaf augustus 2011 arbeidsongeschikt thuis met vooral psychische gevolgen; haar bestaande slaapproblemen verergerden. November 2011 spande zij een zaak aan tegen haar werkgever en stelde dat deze zijn zorgplicht had geschonden. In het Nederlandse recht wordt die zorgplicht breed opgevat.

De werkgever had haar veiligheidskleding en/of afweermiddelen, zoals een wapen of pepperspray ter beschikking moeten stellen, nu de kans aanwezig was dat zij met drugsverslaafden in aanraking kon komen, stelde zij. Ook de nazorg liet te wensen over. De rechtbank wees haar eis af. Evenzo het hof.

Fokko Oldenhuis is universitair hoofddocent vermogensrecht en bijzonder hoogleraar Religie en Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen



Het hof overwoog dat de wet verbiedt dat gewone werkgevers hun personeel handboeien of een wapen verstrekken. Om aan werknemers met bewakingstaken standaard een perforatiewerende jas te geven, wees het hof eveneens af. Het gevaar dat dit incident zou gebeuren lag niet echt voor de hand; en daarbij zou zo’n jas hartje zomer weer andere nadelen oproepen. Ook de Hoge Raad nam geen zorgplichtschending aan. Mijns inziens een juist oordeel. Er zijn tal van beroepen waar bij werknemers aan gevaren worden blootgesteld. Indien die gevaren duidelijk zijn en met regelmaat optreden zal een werkgever structureel maatregelen moeten treffen. Zo zal Staatsbosbeheer aan boswachters tekenwerende kleding moeten verstrekken. Ten aanzien van treinmachinisten die op bepaalde trajecten veelvuldig met zelfdoding worden geconfronteerd – ‘aanrijding met een persoon’ noemen we dat – zal NS alert moeten zijn; niet alleen ten aanzien van de voorzorg, maar ook wat betreft de nazorg.

Het ‘kantelpunt’ in deze zaak ligt in het feit dat enkele werknemers, die er al jaren werkten, hadden verklaard dat zij geen onveilige situaties rond de panden hadden meegemaakt. Daarmee lijkt me het pleit beslecht. Dit incident was niet te voorzien. Wat ook een rol speelde is het feit dat ernstig fysiek letsel ontbrak. Er was immers geen HIV-besmetting opgetreden. Je bent al gauw geneigd te denken dat wie voor een dergelijk beroep kiest tegen een stootje moeten kunnen. Niet elke schade kan op de werkgever worden afgewenteld.

Expositie van schilderijen en start gezondheidspreekuur Twaalfde Huis

Aan het Hanzeplein bij de GGD zijn kunstwerken te bekijken die gemaakt zijn door deelnemers van het Twaalfde Huis, een plek voor dagbesteding voor mensen in Groningen met een drugsverslaving. Tegelijk met de expositie begon de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) van de GGD een gezondheidspreekuur in het Twaalfde Huis door sociaal verpleegkundigen Paula Mentink en Sip van der Werff.

Gezondheidspreekuur nieuw leven ingeblazen

‘Het is niet de eerste keer dat we voor deze doelgroep een gezondheidspreekuur organiseren,’ vertelt Sip. ‘We hebben het nieuw leven in geblazen omdat de gezondheid van de deelnemers achteruit ging,’ vult Paula aan. ‘De mensen worden ouder en ze leven over het algemeen niet bepaald gezond natuurlijk.

Ons hoofddoel hier is om voor deze mensen de afstand tot de zorg te verkleinen.’ Wekelijks bezoeken gemiddeld vijf deelnemers van het Twaalfde Huis het gezondheidspreekuur.

Wijkteams

Sip en Paula runnen het gezondheidspreekuur nu met z’n tweeën. ‘We willen het breder trekken dan alleen het Twaalfde Huis en Groenwerk, wat hier ook gevestigd is,’ zegt Paula. ‘We proberen de verbinding te zoeken met onze collega-verpleegkundigen van de wijkteams. Dan kunnen we een groter team vormen, wat ons minder kwetsbaar maakt.’

De expositie is elke werkdag geopend, van 08.00 tot 17.00 uur. Informatie en verkoop bij de receptie.